

MINIPORADNIK dla rodziców, których dziecko zmarło przed urodzeniem.

Dziecko, które umiera w którymkolwiek momencie swojego życia, choćby przed narodzinami, jest takim samym człowiekiem, jak Ty czy ja.

Należy się szacunek, godne traktowanie a zatem i godny pochówek.

Dziecko martwo urodzone ma prawo do pogrzebu.

Prawo zapewnia nam możliwość godnego pochówku dziecka, także tego, które zmarło przed swoimi narodzinami. W niniejszym opracowaniu podane są informacje pomocne rodzicom dla pochowania ich dziecka.

Kroki postępowania.

1. Formalności w zakładzie opieki zdrowotnej (szpital, przychodnia)

W przypadku gdy dziecko urodziło się martwe, rodzice mogą odebrać jego ciało za pośrednictwem firmy pogrzebowej.

Niezależnie od długości trwania ciąży, pracownik szpitala powinien wystawić pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka martwego. Szpital ma obowiązek przekazać zgłoszenie do Urzędu Stanu Cywilnego w terminie 3 dni.

Dokument ten nie jest dokumentacją medyczną, dlatego nie ma w nim zastosowania rozróżnienie na poronienie i poród przedwczesny. W świetle prawa polskiego są to zawsze narodziny dziecka.

Przy wypisywaniu zgłoszenia urodzenia należy pamiętać, że wszystkie rybryki muszą być wypełnione tzn. musi być bezwzględnie wpisana płeć dziecka, określenie długości trwania ciąży, waga i długość dziecka. W przypadku gdy nie można określić płci dziecka, szpital wystawia kartę zgonu do celów pochówkowych. Na jej podstawie rodzice mogą pochować dziecko na cmentarzu, na własny koszt. Jeśli tego nie uczynią, ciało dziecka zostanie pochowane we wspólnej mogile na cmentarzu.

2. Rejestracja w Urzędzie Stanu Cywilnego

W przypadku wydania przez szpital pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka w celu rejestracji dziecka w USC, rodzice lub jedno z nich (jeśli są małżeństwem) stawiają się w urzędzie. Do USC należy zabrać ze sobą:

zgłoszenie urodzenia,
dowody osobiste,
akt małżeństwa lub akt urodzenia (dla matki panny),
akt małżeństwa z adnotacją o rozwodzie (dla rozwódki),
akt zgonu dla współmałżonka (dla wdowy).

Aktów nie trzeba przedkładać, jeżeli są sporządzone w tym samym urzędzie, gdzie rejestrujemy urodzenie.

Urząd Stanu Cywilnego sporządza akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe i wydaje rodzicom 3 odpisy zupełne (nie wystawia się aktu zgonu).

3. Formalności pogrzebowe

Obecnie rodzice mają prawo pochować swoje dziecko, które urodziło się martwe bez względu na czas trwania ciąży.

Jednak pochowanie dziecka w trybie art. 11 ust. 5a ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych tj. w przypadku gdy lekarz nie wyda pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka , tylko wystawi kartę zgonu do celów pochówkowych, pochówek dokonywany jest na koszt własny rodziców.

W tym przypadku matka dziecka nie otrzymuje urlopu ani zasiłku macierzyńskiego, nie wypłacany jest również zasiłek pogrzebowy.

Jeśli rodzice rezygnują z tego prawa, obowiązek pogrzebu spada na gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu (art. 10 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

Warto pamiętać, że prawo do pochowania zwłok ma każdy, kto się do tego dobrowolnie zobowiąże.

Dziecko może zostać pochowane w grobie rodzinnym lub zbiorowym grobie na cmentarzu.

Takie miejsce znajduje się również w Koszalinie przy Pomniku Dzieci utraconych.

W parafii – jeśli rodzice pragną pogrzebu katolickiego – zgłaszają się odpisem zupełnym aktu urodzenia lub kartą zgonu i proszą o pogrzeb dziecka nieochrzczonego. Rytuał pogrzebowy przewiduje pogrzeb w obecności ciała dziecka.

4. Formalności związane ze świadczeniami.

ZUS powinien wypłacić rodzicom lub osobom, które pochowały dziecko zasiłek pogrzebowy po przedłożeniu stosownego wniosku i odpisu aktu urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe. Kodeks Pracy przewiduje 8. Tygodniowy urlop macierzyński dla pracownicy, której dziecko urodziło się martwe. Realizacja tego uprawnienia uwarunkowana jest od sporządzenia aktu urodzenia dziecka w USC. Tak zwane becikowe nie przysługuje.

5. Firmy ubezpieczeniowe.

Niekiedy firmy ubezpieczeniowe odmawiają wypłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia na wypadek urodzenia martwego dziecka na podstawie medycznego rozróżnienia, iż przed 22. tygodniem życia dziecka nie ma narodzin, ale jest poronienie. Jeśli podobna klauzula nie została umieszczona w warunkach ubezpieczenia, odmowa taka jest bezprawna, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem wiek dziecka nie ma znaczenia dla stwierdzenia jego narodzin.

Koszalin jest jednym z pierwszych miast w Polsce, które podjęły się próby wyjścia naprzeciw problemowi pochówku dzieci utraconych.

Wieloletnie przemilczenia i brak uregulowań prawnych sprawiały, że rodzice dotknięci taką stratą, nie potrafili przebić się przez mur biurokratycznych ograniczeń, by móc pochować dzieci, niezależnie od stopnia rozwoju prenatalnego. W efekcie kampanii społecznej „Nasze na zawsze” udało się upamiętnić dzieci utracone pomnikiem, który 24 marca 2012r. w Narodowy Dzień Życia został poświęcony na koszalińskim cmentarzu.

W tym celu 18 stycznia 2011r. został powołany **Komitet Budowy Pomnika Dzieci Utraconych w Koszalinie**.

To inicjatywa społeczna, w którą zaangażowały się między innymi władze miejskie, przedstawiciele lokalnego Kościoła, szpitala, Urzędu Stanu Cywilnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej oraz lokalnych mediów.

Honorowymi członkami komitetu są:

- Biskup koszalińsko – kołobrzeski Edward Dajczak,
- Prezydent Koszalina Piotr Jedliński,
- Przewodniczący Rady Miasta Koszalin Władysław Husejko,
- Urszula Mikietyńska, lekarz pediatra i radna miejska.

Udało się także wypracować procedury umożliwiające pochówek dzieci, których ciała pozostały w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie. Radni Rady Miejskiej uchwałą podjętą 22 września 2011r. ustalili, że pogrzeby sprawowane będą nie częściej niż dwa razy do roku, a ich koszty będzie pokrywać koszaliński samorząd.

W Polsce rocznie w wyniku poronień umiera około 40 tysięcy dzieci. Martwych urodzeń odnotowuje się około 10 tysięcy rocznie.

To chłodne statystyki, za którymi kryją się ogromne emocje i cierpienie, a przede wszystkim zalane łzami pytanie: „dlaczego?”

Pomocne w przeżywaniu żałoby są spotkania grupy wsparcia, które w od kwietnia 2012r. odbywają się co miesiąc w Centrum Edukacyjno – Formacyjnym w Koszalinie.

Z rodzicami po stracie spotykają się psychologowie. Terminy spotkań grupy wsparcia i bieżące informacje dostępne są na stronach internetowych:

www.popiate.pl

www.vocatiodei.pl

profil na facebook-u: Nasze Na Zawsze.

„**Pomnik Dzieci Utraconych**” w Koszalinie to kopia rzeźby Maryi Matki Życia, znajdującej się przed kurią biskupią. Autorem projektu jest łódzka artystka Krystyna Fałdyga – Solska.

„**Dzień Dziecka Utraconego**” obchodzony jest w wielu krajach, w tym także w Polsce: 15 października.

Opracowanie tekstu:
Komitet Budowy Pomnika Dzieci Utraconych w Koszalinie.

Inicjatywę wspierają:

